Je, Waliwajibika?

Tathmini ya miaka miwili ya Bunge 2010-2012

June 2013

Dar es Salaam

Utangulizi

- Taarifa hizi zinajumuisha ufutiliaji wa Wabunge 351;
- Kuchaguliwa(233),
- Viti Maalumu (102),
- Kuteuliwa na Rais (10), na
- Baraza la Wawakilishi Zanzibar (5) na Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

Utangulizi

Katika muhtasari huu, hatutawajumuisha Wabunge saba kwenye uchambuzi:

- Bunge (Spika, Naibu Spika, Wenyeviti watatu),
- Makamu wa Pili wa Rais wa Zanzibar na
- Mwanasheria Mkuu wa Serikali

Utangulizi

- Katika muhtasari huu tutatumia taarifa za Wabunge 344.
- Taarifa zote zinahusu kipindi cha kati ya tarehe 9 Novemba 2010 hadi tarehe 9 Novemba 2012.
- Chanzo:Mfumo wa Taarifa za Bunge kupitia Mtandao (Parliamentary On-line Information System – POLIS) Tovuti ya Bunge la Tanzania (http://www.bunge.go.tz).

Mambo Sita: Ushiriki wa Wabunge Bungeni

- Jambo la 1: Wabunge wa CCM walitoa michango mingi zaidi
  - Jumla ya michango 14,572, wastani 42/mbunge
    - CCM - 9,890,
    - CHADEMA - 2,751,
    - CUF - 1,435,
    - NCCR-MAGEUZI - 372,
    - TLP michango - 87
    - UDP michango - 37.

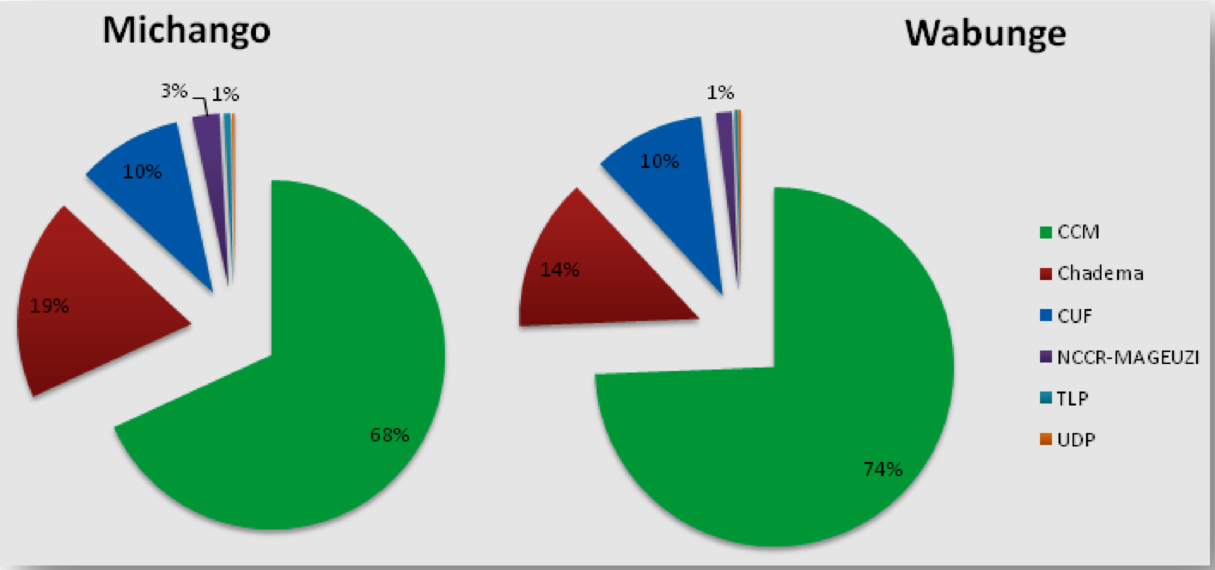

Chanzo cha Data: Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz)

Jambo la 2: Wabunge wa CCM walikuwa na ushiriki mdogo zaidi

Wastani wa kuchangia wa kila Mbunge, kwa Chama

Chama	Idadi ya Wabunge	Michango ya Wabunge (jumla)	Maswali ya msingi (kila Mbunge)	Maswali ya nyongeza (kila Mbunge)	Michango (kila Mbunge)
Vyama Vikuu					
Chadema	48	57	6	11	40
CUF	35	41	5	8	28
CCM	254	39	3	6	30
Vyama Vidogo					
TLP	1	87	13	14	60
NCCR-MAGEUZI	5	74	7	17	50
UDP	1	37	0	9	28

Chanzo cha Data: Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz)

Jambo la 3: Wabunge wa kuchaguliwa wana ushiriki zaidi kuliko wale wa kuteuliwa

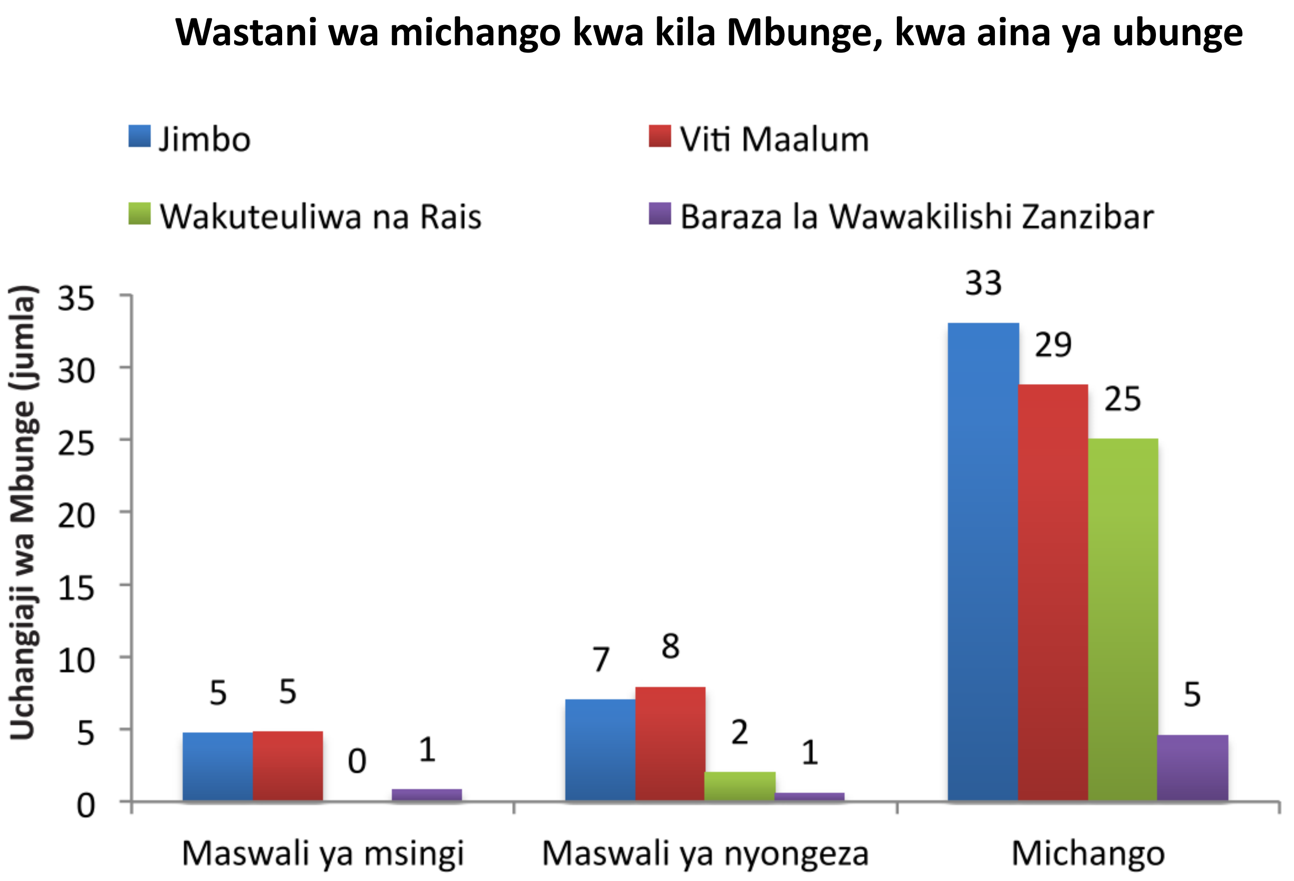

Chanzo cha Data: Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz)

Jambo la 4: Wabunge wenye viwango vya juu vya elimu wana ushiriki mkubwa zaidi

– Taarifa kuhusu viwango vya elimu ya wabunge 311 (asilimia 89 ya jumla) zilipatikana

Wastani wa kuchangia uliofanywa na Wabunge, kwa viwango vya elimu

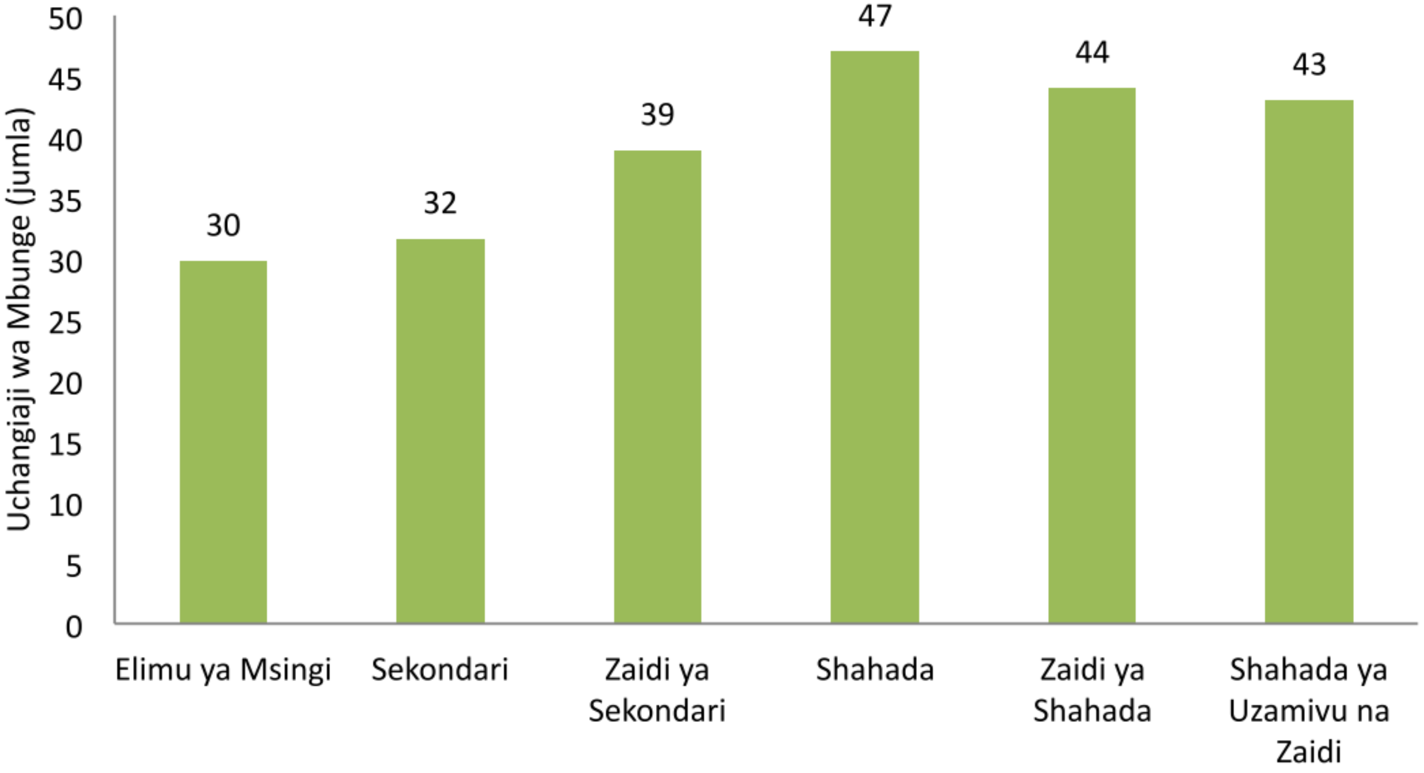

Chanzo cha Data: Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz)

Jambo la 5: Mh. George Boniface Simbachawene ndiye Mbunge aliyechangia zaidi

Wabunge watano walioongoza kwa ushiriki

	Mh. George Boniface Simbachawene	**Mh. John Mnyika**	**Mh. Tundu Antiphas Mughwai Lissu**	**Mh. Diana Mkumbo Chilolo**	**Mh. Kabwe Zuberi Zitto**
Chama	CCM	Chadema	Chadema	CCM	Chadema
Nafasi	1	2	3	4	5
Jumla	273	269	146	131	126

Chanzo cha Data: Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz)

Jambo la 6: Mh. Mohammed Said Mohammed ndiye Mbunge mwenye ushiriki mdogo zaidi

Wabunge waliotoa mchango kidogo zaidi Bungeni

					No Image Available
	Mh. Muhammed Seif Khatib	**Mh. Edward Ngoyai Lowassa**	**Mh. Mahadhi Juma Maalim**	**Mh. Mwanakhamis Kassim Said**	**Mh. Mohammed Said Mohammed**
Chama	CCM	CCM	CCM	CCM	CCM
Nafasi	340	341	342	343	345
Jumla	3	2	2	2	0

Chanzo cha Data: Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz)

Hitimisho

- Taarifa zilizo kwenye muhtasari huu zimetolewa kwenye Mfumo wa Taarifa za Bunge Mtandaoni (POLIS) ulio wazi kwa umma
- Kutathmini viwango vya ushiriki wa Wabunge katika vikao tisa vya kwanza (miaka miwili) vya Bunge la Nane
- Wabunge waliokuwa na ushiriki zaidi -upinzani
- Wabunge waliokuwa na ushiriki mdogo zaidi walitoka chama tawala cha CCM.
- Pengine, jambo hili si la kushangaza, hasa kwa kuwa moja ya majukumu ya Bunge ni kuisimamia Serikali.
- Kigezo kingine kilichozingatiwa ni kwamba, kwa ajenda yoyote ya ngazi ya kitaifa iliyowekwa ili kujadiliwa Bungeni, vyama vikubwa vina wabunge wengi zaidi wenye kuchangia
- Hata hivyo, kwa maswali kuhusu sera katika ngazi ya jimbo, kigezo hiki hakikuwa na nafasi. Hii inaibua maswali kuhusu ufanisi wa uwakilishi wa maslahi ya majimbo Bungeni.
- Njia iliyotumika katika tathmini hii, idadi ya uchangiaji Bungeni, ni kiashiria kimoja tu cha utendaji wa Mbunge.
- Ufuatiliaji wa maswali au masuala haukutiliwa maanani hapa, wala majukumu wanayoweza kutekeleza Wabunge katika kamati za Bunge
- Pengine, wajibu wenye umuhimu wa pekee ungekuwa ni jinsi Wabunge wanavyojishughulisha na wananchi katika majimbo yao
- Hadi sasa hatujui njia yenye ufanisi ya kupima utendaji wa aina hiyo, lakini tunakaribisha maoni yako.
- Muhtasari huu pia unatathmini ushiriki hai kwa viwango vya elimu
- Huenda itakuwa vema kutafiti uhusiano mwingine, kama vile viwango vya utajiri
- Kama Sekretariati ya Maadili ingaliweka hadharani utajiri wa Wabunge (kama waliyouorodhesha), kwa mujibu wa misingi ya Mpango wa Uwazi Serikalini, mathalan, uchambuzi kama huo ungaliwezekana.